

Spis treści

Od autora	4
Wstęp: Estonia – kraj między młotem a kowadłem	7
Historia Estonii w pierwszej połowie XX wieku	7
I wojna światowa i wojna o niepodległość	7
Republika Estonii	21
II wojna światowa	22
Rozdział I: Początek końca	43
Ewakuacja z Estonii na teren Rzeszy	43
Truppenübungsplatz Neuhammer	53
Rozdział II: Nad Bobrem i Kwisą	107
Walki estońskich i węgierskich formacji zapasowych z obozu w Świętoszowie (Neuhammer) w lutym 1945 roku	107
Estońscy artylerzyści podczas walk obronnych na linii Kwisę i Bobru	133
Rozdział III: Na śląskiej ziemi	144
Udział wydzielonej estońskiej grupy bojowej 20. Dywizji Grenadierów SS w walkach na Opolszczyźnie od stycznia do marca 1945 roku	144
Walki na linii Odry	145
Estończycy na linii Odry	156
Kocioł opolski (<i>Oppelnerkessel</i>) – marzec 1945 r.	225
20. Dywizja Grenadierów SS podczas walk w okrążeniu.	243
20. Polowo-Zapasowy Batalion SS z 20. Dywizji Grenadierów SS	272
20. Sapersko-Budowlany Batalion SS	274
Rozdział IV: W krainie gór i pałaców	286
Reorganizacja dywizji i ponowne obsadzenie frontu w Kotlinie Jeleniogórskiej od kwietnia do maja 1945 roku	286
Nowy Kościół jako „Festung Neukirch”	296
Przygotowania do obrony	306
Rozdział V: Dania – ziemia obiecana	320
Wycofanie się do Danii resztek 47. Pułku Grenadierów SS i 20. Szkolno-Zapasowego Pułku SS, marzec–maj 1945 roku. . .	320

Batalion Marszowy „Made”	327
Rozdział VI: Czeskie piekło	348
Odwrót oddziałów 20. Dywizji Grenadierów SS przez Czechy w maju 1945 roku	348
Ostatnie dni Paula Maitli	387
Udana ucieczka Waffen-Standartenführera Alfonsa Rebane ...	389
Sytuacja Estończyków po dostaniu się do czeskiej niewoli	393
Estończycy polegli i zamordowani na terenie Czech	401
Rozdział VII: Umundurowanie i wyposażenie estońskich esesmanów w ostatnim roku wojny	403
Umundurowanie	403
Wyposażenie	408
Elementy patriotyczne	413
Rozdział VIII: Dokumenty i przedmioty związane z 20. Dywizją Grenadierów SS.	415
Rozdział IX: Ślady po Estończykach na Śląsku Opolskim	438
Ślady po walkach, pozycjach i ekshumacje	438
Ekshumacje	440
Ciepielowice	443
Nowa Jamka	450
Karczów	456
Wrzoski	460
Lipowa	463
Podsumowanie	475
Ślady walk	476
Dodatek A: Kluczowe postacie	480
Dodatek B: Stopnie wojskowe w Waffen-SS/ Wehrmachcie	500
Dodatek C: Grupa Szkoleniowa „D”	504
Dodatek D: Struktura i obsada stanowisk dowódczych w odbudowanej 20. Dywizji Grenadierów SS (estońskiej nr 1) – stan na początek grudnia 1944 roku.	509
Dodatek E: Dzieje Estońskiego Legionu Lotniczego	516

Dodatek F: Raporty dzienne sytuacyjne 58. Krasnogradzkiej Dywizji Gwardii podczas walk o Narok i Niewodniki w dniach 27–29 stycznia 1945 roku	519
Dodatek G: Wniosek o przyznanie Krzyża Rycerskiego Żelaznego Krzyża SS-Hauptsturmführerowi Bernhardowi Langhorstowi, dowódcy 20. Dywizjonu Przeciwpancernego SS	526
Dodatek H: Rozkaz dzienny 20. Dywizji Grenadierów SS na dzień 16 marca 1945 roku.....	529
Bibliografia	535
Źródła zdjęć.	538